

Л. В. КАДОЛ, канд. техн. наук, ст. викладач, Я.С. КАРПЕНКО, здобувач
Криворізький національний університет
С.В. КУРІННИЙ, директор
ТОВ «Проектбудвишукування»

АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

В сучасний час господарювання, в час найгострішої конкурентної боротьби, коли ринок відбирає та залишає на своєму полі найсильніших та найбільш мобільних до зовнішніх змін суб'єктів господарювання, питання щодо визначення та формування конкурентних переваг для конкретного підприємства стало актуальним та життєвим. Розуміння отримання продукції з найкращими властивостями, розробка механізму управління підприємством (трудовими, матеріальними, фінансовими, інноваційно-інвестиційними і т.д.), механізму продажу, застосування інноваційних технологічних рішень, надають підприємству отримання рентабельності більшої ніж у своїх конкурентів та забезпечить життєздатність на ринку.

На практиці країни світу застосовують різноманітні моделі регулювання конкуренції.

Так, «американська модель» була застосована в Аргентині, Канаді, Японії, Чилі та ін.; «європейська» в країнах Європи. При чому «європейська» розроблена на базі «американської моделі». Ці дві моделі регулювання конкуренції мають і дві цілі. «Американська модель» - це уникнення монополій, «європейська модель» - це боротьба з недобросовісною конкуренцією [1].

Відмінністю та першочерговою задачею антимонопольного регулювання пострадянських країн стала ліквідація монополії пріоритетної державної монополії в різних сферах народного господарства.

Існує два етапи правового регулювання ринкового конкурентного середовища в Україні. Перший етап охоплює період планового регулювання економіки. Другий починається з часу прийняття Законів України – «Про обмеження монополізму і недопущенні недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності», «Про зовнішньоекономічну діяльність», Програми «Державна програма демонополізації економіки та розвитку конкуренції».

Теорія формування та реалізації конкурентних переваг в розвитку історичної думки трансформувалася відповідно економічного розвитку суспільства. Розуміння поняття конкурентних переваг розширилося від складової поняття «витрати» до таких складових як інтелектуальний, людський потенціал, обов'язкових складових – знання та підприємницькі здібності, які завжди будуть в динаміці.

Узагальнене визначення конкуренції як економічної категорії – конкуренція – це боротьба між підприємцями за найбільш сприятливі та результативні умови та результати використання виробничих ресурсів в процесі провадження виробничої діяльності [2]. Ми підтримуємо таке визначення, яке відображає повністю сутність конкуренції в сучасних умовах господарювання.

А узагальнене визначення «конкурентні переваги» - це динамічна, відносна індивідуальна категорія, яка характеризується компетенціями отримувати кращий результат своєї діяльності в порівнянні з прямими конкурентами та вимірюються показниками рентабельності, продуктивності та величиною сегмента ринку.

В межах своєї розробленої стратегії розвитку суб'єкту господарювання потрібно обирати індивідуальну модель формування та реалізації конкурентних переваг для отримання оптимальних фінансових результатів з врахуванням зовнішніх та внутрішніх умов господарювання.

Список літератури

1. **Смирнова К.В.** Генеза та еволюція правового регулювання конкуренції в Європейському Союзі. *Право України*. 2013. № 3–4. С. 365–375.
2. **Бечко П.К., Голобородько Я.О.** Теоретичні засади сутності економічних категорій "конкуренція" і "конкурентоспроможність". *Ефективна економіка*. 2015. №7. С.1-7.